



УДК 7.05:746.4

КОНЦЕПЦІЇ ФОРМОУТВОРЕННЯ КОСТЮМУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ У FASHION- ДИЗАЙНІ

КІСІЛЬ Марина

Харківська державна академія дизайну і мистецтв, Україна

Представлено результати дослідження концепцій формоутворення костюма в сучасному fashion-дизайні. Метою роботи було визначення змін в концепціях формоутворення в контексті сучасних тенденцій в моді. В результаті дослідження було виділено основні структури форми костюма, образно-асоціативні та формотворчі особливості в сучасному дизайні одягу. Проаналізовано низку колекцій одягу сучасних дизайнерів одягу, що дозволило виділити авторську концепцію формоутворення в діяльності дизайнерів як основну рису їх творчості та загальну тенденцію поліконцептуалізма.

Ключові слова: концепція, формоутворення одягу, тенденція, дизайн одягу.

ВСТУП

Дослідження концепцій формоутворення костюма дозволяє виокремлювати характерні риси форми, які здатні впливати на ідентифікацію та сприйняття модних тенденцій, які є актуальними. Історичний розвиток форми костюма в ХХ столітті показав послідовне подавання нових концепцій до вже існуючих, на початку ХХ століття інтенсивність зміни форми костюму є вищою, відповідно, орієнтування у нових концептуальних підходах до форми є важливою складовою сучасної дизайнерської практики.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Аналіз концепцій формоутворення костюму початку ХХ століття дозволить виявити інтенсивність розвитку форми у сучасному дизайні одягу та охарактеризувати сучасне функціонування концепцій формоутворення в контексті тенденцій в моді. Сучасні проектні практики в дизайні одягу базуються на широкому спектрі досліджень в галузі і одними з базових категорій, здатних якісно вплинути на кінцевий продукт дизайн-діяльності є робота з формою, її структурою, засоби та прийоми формоутворення. Комплексне поєднання цих складових формує концептуальне уявлення про актуальне формоутворення, характеристика якого і є нагальним питанням в сучасному дизайні одягу, враховуючи контекст тенденцій в моді.



РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Сучасні підходи до дослідження форми є різноманітними і часто виступають у ролі доповнення одне одного. Основні дослідження формоутворення в галузі дизайну можна віднести до дослідження базових композиційних основ формоутворення – тектонічного формоутворення [1] та дослідження безпосередньо процесу формоутворення як проміжного етапу проектування [2].

Для сучасного дизайну одягу характерним є полістилістичне середовище, у якому співіснують продукти не лише різні за своїми художньо-образними та конструктивними рішеннями, але, в першу чергу, як продукти різних концептуальних рішень. Форма костюму як базова характеристика дизайн-продукту є безпосереднім виразником концептуального змісту продукту. Відповідно до досліджень [3] під концепцією формоутворення слід розуміти систему поглядів на основну ідею та процес становлення і творення форми костюму відповідно до авторського задуму, принципового напрямку, структури, методів та прийомів формоутворення. Концепція формоутворення нерозривно пов'язана із загальними тенденціями розвитку проектної культури, тобто в концепції відображаються не лише індивідуальний світогляд автора, але й загальний стан культури і суспільства.

Дослідження специфіки зміни форми костюма, його художніх особливостей та соціокультурних чинників, що вплинули на моду в першій половині ХХ ст., дозволило виділити дві провідні концепції формоутворення костюма – концепція акцентованої пластики та функціональної конструкції. Ці концепції набули розвитку в зазначений період та виявилися найстійкішими в історії дизайну одягу і представлені в роботах дизайнерів протягом всього ХХ ст. З середини ХХ ст. поширення набула концепція об'ємно-просторового каркасу. Визначено, що в останній третині ХХ ст. в дизайні одягу набули поширення постмодерністські експериментально-новаторські ідеї, що проявилися в розвитку новітніх методів формоутворення – комбінаторики та деконструктивного формоутворення. Аналіз творчих робіт дизайнерів одягу цього періоду дозволив додати до існуючих раніше концепцій формоутворення костюма ще дві концепції: концепція морфологічної трансформації та формально декоративної символіки [1;15].

Початок ХХІ ст. охарактеризувався сплеском нових формотворчих експериментів у дизайні одягу, зокрема, у напрямку от-кутюр, де в колекціях почали активно використовувати нові образні рішення, продиктовані новими джерелами натхнення. Дизайнери звернули свою увагу на техніки декоративно-прикладного мистецтва, відбувся сплеск уваги до екологічно орієнтованих форм як з позицій ресурсів, так і з позицій принципів використання, розвиток 3D моделювання доповнив форму костюму новою технологічною естетикою, окремі експерименти в текстильній галузі посприяли виведенню матеріалів та їх фактурних рішень на один рівень із



засобами формоутворення. Різноманітність формотворчих рішень в колекціях дизайнерів та наповненість концептуальним змістом експериментів з формою дозволяють стверджувати про таке явище як поліконцептуалізм – одночасне існування різних концепцій в дизайні. Іншим напрямком у сучасному дизайні, який сформувався в умовах тенденції «швидкого» дизайну, але в результаті оформився в окремий концептуальний напрямок – авторські концепції форми, які презентують творчий потенціал та почерк дизайнера, притаманну йому манеру, яка може відрізнятись від загальних тенденцій в моді, але при цьому мати постійне коло споживачів та запит окремих суспільних груп на продукт дизайну.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження було з'ясовано, що в сучасному дизайні одягу відповідно до модних тенденцій можна констатувати одночасне функціонування різних концепцій формоутворення або поліконцептуалізм. Відмінною рисою сучасного дизайну одягу є розвиток авторських концепцій формоутворення, що проявляється у розвитку невеликих брендів одягу з власним специфічним споживчим колом. Авторські концепції формоутворення, як і поліконцептуалізм початку ХХІ століття, потребують подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кісіль М. В. Концепції формоутворення костюму в західноєвропейському дизайні ХХ століття: витоки, розвиток, тенденції [Текст]: автореферат дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.07 "Дизайн" / Кісіль М. В.; М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. — Х., 2010. — 20 с.
2. McKelvey K. Fashion design: process, innovation & practice [2nd edition]/K. McKelvey, J. Munslow. — Wiley, Hoboken, N.J., 2012. — 236 p.
3. Николаева Т. В. Тектоника формоутворення костюма: [навч. посібник] / Т. В. Николаева. — К.: Арістей, 2008. — 340 с.

KISIL M.

CONCEPTS OF SHAPING COSTUME IN THE CONTEXT OF MODERN TRENDS IN FASHION DESIGN

The results of research conceptions of shaping of costume are presented modern fashion-design. The aim of work was determination of changes in conceptions of shaping in the context of modern tendencies in a fashion. As a result of research basic structures were distinguished forms of suit, figurativ-associative and shaping features in the modern fashion design. The row of collections of clothing of modern fashion designers is analyzed, that allowed to distinguish authorial conception of shaping in activity of designers as a basic line of their work and general tendency policonceptualism.

Key words: fashion, design, costume, concept of costume shaping.